

Marii exportatori subminează dezvoltarea prin afaceri murdare în afara țărilor de origine ***Mita din străinătate a noilor puteri exportatoare este deconcertant de frecventă***

Berlin/Bruxelles, 4 Octombrie 2006 – Mita practică în afara țărilor de origine de companiile celor mai mari țări exportatoare din lume este încă comună, în ciuda reglementărilor internaționale care incriminează această practică, arată Indicele Plătitorilor de Mită (în engl. BPI) 2006 al Transparency International.

BPI urmărește înclinația de a da mită în străinătate a companiilor din 30 de țări exportatoare. Companiile țărilor bogate apar în jumătatea superioară a clasamentului, însă ele încă dau mită în mod obișnuit, mai ales în economiile în dezvoltare. Companiile puterilor exportatoare în creștere precum India, China și Rusia se clasează printre cele mai slabe. În cazul Chinei și a altor puteri exportatoare în creștere, eforturile de a consolida activitățile anticorupție interne nu s-au extins și în afara granițelor.

“Companiile care dau mită compromit cele mai bune eforturi ale statelor de a îmbunătăți guvernarea, astfel angajându-le în cercul vicios al sărăciei,” spune Huguette Labelle, președintele Transparency International.

Respondenții din țările africane cu venituri mici au identificat, de pildă, companiile franceze și italiene drept cele mai răufăcătoare.

“Este ipocrit că firmele din țările OCDE continuă să mituiască în lume, în timp ce guvernele lor susțin respectarea legii. Indexul BPI arată că acestea din urmă nu fac destul pentru a descuraja mita din afara țărilor de origine,” spune David Nussbaum, executivul Transparency International. “Istoricul implementării reglementărilor internaționale anticorupție este scurt și dezamăgitor.”

“Reguli și instrumente există atât pentru guverne cât și pentru companii,” mai spune Nussbaum. “În urma adoptării convețiilor anticorupție OCDE și ONU, multe țări au introdus legislație internă, dar sunt încă probleme mari de implementare și respectare.”

Cifrele BPI: Fără câștigători

Loc	Țara	Scor mediu	Procentajul exporturilor globale (2005)	Ratificarea convenției OCDE	Ratificarea convenției UNCAC
1	Elveția	7.81	1.2	X	
2	Suedia	7.62	1.3	X	
3	Australia	7.59	1.0	X	X
4	Austria	7.50	0.5	X	X
5	Canada	7.46	3.5	X	
6	Marea Britanie	7.39	3.6	X	X
7	Germania	7.34	9.5	X	
8	Olanda	7.28	3.4	X	
	Belgia	7.22	3.3	X	
	Statele Unite	7.22	8.9	X	
11	Japoni	7.10	5.8	X	
12	Singapore	6.78	2.2		
13	Spania	6.63	1.9	X	X
14	Emiratele Arabe Unite	6.62	1.1		
15	Franța	6.50	4.3	X	X
16	Portugalia	6.47	0.3	X	
17	Mexico	6.45	2.1	X	X
	Hong Kong	6.01	2.8		
	Israel	6.01	0.4		
20	Italia	5.94	3.6	X	
21	Coreea de Sud	5.83	2.8	X	
22	Arabia Saudită	5.75	1.8		
23	Brazilia	5.65	1.2	X	X
24	Africa de Sud	5.61	0.5		
25	Malezia	5.59	1.4		
26	Taiwan	5.41	1.9		
27	Turcia	5.23	0.7	X	
28	Rusia	5.16	2.4		X
29	China	4.94	5.5		X
30	India	4.62	0.9		

Sursa: FMI, statistici de finanțe internaționale, cifre pentru anul 2005. Informație disponibilă la: http://ifs.apdi.net/imf/output/93B496BD-DCF8-41F8-B0F5-31C7A0A0793C/IFS_Table_36789.701535.xls

Rezultatele derivă din răspunsurile a mai mult de 11000 oameni de afaceri din 125 de țări cercetate de World Economic Forum în Executive Opinion Survey 2006. Un scor de 10 indică percepția lipsei corupției, în timp ce 0 pe cea a corupției ascendente. Elveția a obținut cel mai bun scor, 7.8 este însă departe de a fi perfect. Mesajul clasamentului: există diferențe între companiile diferitelor țări, însă nu există câștigători.

O mai mare influență presupune o responsabilitate mai mare

India, China și Rusia sunt printre cele din urmă în clasamentul BPI. India se clasează constant cel mai slab în aproape toate regiunile și subgrupurile. China este al patrulea exportator mondial și se clasează penultimul în indice.

“Companiile străine care comit infracțiunea de dare de mită în Africa minează politicile antisărăcie din Africa,” spune Casey Kelso, Directorul Regional pentru Africa al TI. “Țările africane ar trebui să le urmărească în justiție cu

energie. Instituțiile pentru dezvoltare regională, precum Banca Africană pentru Dezvoltare, pot ajuta implementând programe care împiedică companiile fraudulente să profite de fondurile alocate dezvoltării, în timp ce săracii sunt ignorați.”

"Unei mai mari influențe i se asociază o responsabilitate mai mare, ceea ce ar trebui să servească drept o oportunitate pentru progres”, spune Labelle. "Este momentul ca Rusia, China și India să se anjajeze pentru prevederile convenției OCDE împotriva corupției și să contribuie la vitalitatea piețelor de mâine. Procedând astfel, ele vor deveni parte a efortului de a îngropa corupția."

Cei 'buni' nu sunt atât de buni

Chiar și punctajele mari reclamă nevoia unor ameliorări. Conduita Comitetului Australian pentru Grâu în cadrul programului ONU Petrol-pentru-Hrană este numai un exemplu. În martie acest an, compania germano-americană DaimlerChrysler a recunoscut că probe interne au confirmat alegațiile privind 'plățile necuvenite' achitate de personalul său în Africa, Asia și Europa de Est.

Turcia, pe locul 27, este aproape de cel mai slab punctaj al BPI. Acesta este un rezultat important câtă vreme Turcia urmărește statutul de membru al UE. Punctajul slab pune la îndoială seriozitatea angajamentului Turciei față de Convenția Anticorupție a OCDE, care a intrat în vigoare în 2003. În ceea ce privește alte țări ale UE cu un statut similar, Franța și Italia, ambele mari exportatoare, obțin punctaje slabe. Răspunsuri izolate din partea respondenților africani plasează Franța și Italia între ultimele (ale căror companii sunt cele mai corupte) șase țări din total.

Statele Unite, care au ridicat standardele prin Legea privind Practicile Corupte în Străinătate în 1977, ar trebui să fie în fruntea clasamentului, însă se clasează în urma multor țări OCDE. În Asia, Marea Britanie a dovedit o respectare minimală a Convenției, în ciuda numeroaselor scandaluri implicând companii precum British Aerospace. TI a publicat periodic despre respectarea Convenției iar rapoartele TI arată progrese lente în OCDE.

În Asia, măsurile interne anticorupție, deși puternice, nu s-au tradus în practici responsabile în contactele cu alte țări, mai ales în ceea ce privește pe Singapore, Hong Kong și Taiwan. Acestea sunt evaluate semnificativ mai rău de respondenții din afara OCDE - chestiune valabilă și pentru Emiratele Arabe Unite – indicând cu claritate un dublu standard în practicile de afaceri.

Comparativ cu Brazilia, slab punctată, punctajul mare al Mexico iese în evidență în regiune având ea mai mare parte a exporturilor sale mergând către Statele Unite.

Urmărind rețeaua de distribuție

Mulți din respondenții acestui sondaj au în vedere companii subsidiare ale

multinaționalelor. Dar "companiile trebuie să fie gata să își asume răspunderea pentru acțiunile asociate rețelei proprii de distribuție", spune Jermyn Brooks, membru al Comitetului Director al TI. "Multinaționalele nu pot fi absolvite de activitățile corupte ale filialelor, firmelor subsidiare sau agenților proprii, ele trebuie să dovedească diligență înainte de a se angaja în *joint venture* sau alte parteneriate. Departamentele de achiziții, export, marketing sau vânzări rămân funcțiile cele mai vulnerabile față de corupție sau mită."

Costul unei reputații pătate în țara de origine poate fi uriaș. În plus, companiile care cultivă mita în străinătate înfruntă în mai mare măsură riscul de a fi subminate de comportamentele ne-etice ale propriilor angajați. Pe termen lung, este benefic companiilor să ia măsuri împotriva practicilor corupte.

Standarde globale pentru o justiție globală

Globalizarea treptată a generat și un cadru internațional activ și în dezvoltare de combatere a corupției. S-au făcut progrese, mai ales prin adoptarea Convenției OCDE împotriva corupției, dar monitorizarea și aplicarea sa trebuie să fie mai riguroase. Mai ales, acest progres va fi limitat câtă vreme actori importanți precum China, India și Rusia rămân în afara cadrului. Faptul că actori importanți se plasează în afara sistemului de care profită demotivează puternic companiile țărilor OCDE și țările OCDE să joace după reguli. Dacă sistemul eșuează, toata lumea va avea de pierdut. Adoptarea voluntară a prevederilor Convenției OCDE împotriva corupției va arăta dacă țările iau în serios problema mitei practicate în afara țării de origine și ar putea servi drept etapă premergătoare calității de membru deplin al OCDE.

RECOMANDĂRI

- 1 Țările OCDE trebuie să avanseze în aplicarea interdicției mitei în afara țării de origine, prevăzută de Convenția OCDE împotriva corupției și să dedice resursele necesare pentru a monitoriza reciproc respectarea acesteia.
- 2 China, India și Rusia ar trebui să adopte voluntar prevederile Convenției OCDE împotriva corupției.
- 3 Băncile pentru dezvoltare trebuie să interzică companiile condamnate pentru mită în afara țărilor de origine.
- 4 Companiile trebuie să dovedească diligență când se angajează în parteneriate sau achiziții; să adopte și să respecte politici interne stricte anticorupție care privesc și pe agenții, firmele subsidiare și filialele lor.
- 5 Țările în curs de dezvoltare trebuie să urmărească penal companiile străine care au mituit pe teritoriul lor și să primească sprijin în investigarea acestora prin cooperarea financiară și judiciară cu țările de origine.

###

*Transparency International este coaliția globală
de luptă împotriva corupției.*

O analiză detaliată a Indicelui Plătitorilor de Mită este disponibilă în documentul Întrebări și Răspunsuri și în Raportul de Analiză BPI.

Numărul total al respondenților a fost de 11000, numărul nonrăspunsurilor 3000.

Pregătiți-vă pentru lansarea la 6 noiembrie a Indicelui de Pectepție a Corupției (în engl. CPI), care clasează peste 150 de state în funcție de percepția corupției interne și pentru lansarea la 7 decembrie a Barometrului Global al Corupției, care măsoară percepția cetățenilor asupra corupției din instituțiile interne: poliție, sistemul judiciar și executiv.

9 Decembrie este Ziua Internațională Anticorupție.

Contacte media:

Jesse Garcia
Gypsy Guillén Kaiser
Tel: +49 30 3438 20 666
Mobile: +49 162 419 6454
press@transparency.org

TRANSPARENCY INTERNATIONAL

Alt Moabit 96
10559 Berlin, Germany
<http://www.transparency.org>